

Aan de leden van de gemeenteraad

Raadsinformatiebrief **50**

Helmond, 21 maart 2022
Onderwerp: Onze inzet voor ouderen

Zaaknummer: 51429228

Geachte leden van de gemeenteraad,

In het Ambitieakkoord Helmond 2022-2026 beschrijft de gemeente de wens om te komen tot een integrale kijk op ouderenbeleid. Via deze raadsinformatiebrief informeren we uw raad over het huidige aanbod voor ouderen en de wijze waarop we toewerken naar de gewenste integrale aanpak.

Vitaal en gelukkig oud– wat is daarvoor nodig?

Helmond wil een sociale, inclusieve stad zijn waar iedereen kan meedoen, rondkomen en vooruitkomen. We willen dat onze inwoners vitaal en gelukkig oud kunnen worden in een omgeving die aansluit op hun behoeften en dat zij zo lang mogelijk regie houden op het eigen leven. We constateren echter ook dat het huidige voorzieningenniveau onder druk staat en dat de tijd dat de zorg van de wieg tot het graf door de overheid werd geregeld, voorbij is.

Zelfredzaamheid en het tijdig anticiperen op veranderende levensomstandigheden worden belangrijker. De zorg voor elkaar (samenredzaamheid) moet weer vanzelfsprekend worden. En voor wie dat nodig heeft, moeten laagdrempelige voorzieningen beschikbaar zijn, dichtbij huis. Daarnaast moet voor iedereen een passende plek zijn om te wonen en moeten inwoners zich veilig voelen, binnen en buitenshuis.

Er liggen forse uitdagingen

Het aantal ouderen groeit de komende decennia sterk. In 2040 is een kwart van de Helmondse bevolking 65 jaar of ouder. Uit de GGD-monitor 2021 blijkt dat ongeveer 20% van deze doelgroep kwetsbaar is en/of (zeer) eenzaam, een doel mist in het leven, weinig regie ervaart over het eigen leven, en het moeilijk vindt om hulp te vragen. De zorgvraag – en daarmee de zorgkosten - van deze groep stijgt daardoor sterk. In combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt, de afname van het aantal mantelzorgers, en de stagnerende doorstroom op de woningmarkt is een andere benadering noodzakelijk om te komen tot een toekomstbestendige ondersteuning en zorg voor ouderen. Preventie door het versterken van de sociale basis is belangrijk.

We doen al veel voor onze ouderen

Vanuit het sociaal domein subsidiëren we een breed aanbod aan voorzieningen in de sociale basis. Denk aan (professionele) voorzieningen gericht op ontmoeten, bewegen, vergroten van mobiliteit, versterken van vaardigheden en onafhankelijke cliëntondersteuning. Dit aanbod is terug te vinden op www.socialekaarthelmond.nl. Daarnaast faciliteren we ongeveer 200 verenigingen op gebied van sport, cultuur en vrijetijdsbesteding. Veel van de activiteiten zijn terug te vinden in de Activiteitengids 55+, die in 2022 is verspreid via ouderenorganisaties, wijkhuizen en zorginstelling. Preventie en het versterken van de sociale basis zijn de uitgangspunten voor al deze basisvoorzieningen.

Uiteraard is, voor wie dat nodig heeft, geïndiceerde ondersteuning vanuit de Wmo beschikbaar. Denk aan huishoudelijke ondersteuning, dagbesteding hulpmiddelen, woningaanpassingen, leefstijlmonitoring en inkomensondersteuning.

Een veelvoud aan beleidsprogramma's – wat is de gemeenschappelijke deler?

De bijgevoegde infographic geeft in beknopte vorm inzicht in diverse beleidsprogramma's die zich richten op de doelgroep ouderen. Het gaat op lokaal niveau onder meer om de Visie op Wonen, Welzijn en Zorg en op landelijk niveau om het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA, VWS), het Integraal Zorgakkoord (IZA, VWS) en twee programma's over Wonen en Zorg voor Ouderen (VWS, BZK). De opgave vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) wordt dit jaar vertaald naar een regioplan en op basis van het GALA wordt een lokaal plan van aanpak opgesteld om te investeren in een gezonde en actieve samenleving.

Alle programma's refereren aan benoemde uitdagingen en constateren ze dat het 'anders moet' om een toekomstbestendig stelsel van ondersteuning en zorg te realiseren. Naast de beweging naar de voorkant (preventie, kanteling naar zelfredzaamheid en samenredzaamheid) zijn ook integraliteit en samenwerking termen die terugkomen.

Integraliteit en samenwerking leveren winst voor iedereen

De veranderopgave is complex. De vereiste veranderingen gaan we alleen realiseren als we dit samen oppakken: gemeente, welzijnsorganisaties, zorgaanbieders, woningcorporaties, zorgverzekeraars, samenwerkingsverbanden zoals de Werkgroep Aandacht voor Ouderen en inwoners. Ook is het van belang om meer integraal te werken, samenhang aan te brengen, ontwikkelingen en organisaties met elkaar te verbinden.

Hoe we deze integraliteit op gebied van ouderen vorm gaan geven, onderzoeken we de komende maanden. We verwerken dit bij de actualisatie van de Kadernota Sociaal Domein waarover we dit voorjaar met u in gesprek gaan.

Dit gaan we doen voor onze ouderen in 2023

Ondertussen zitten we niet stil. Hieronder een greep uit de activiteiten waarmee we werken aan de doelen zoals vermeld op de infographic:

- werken aan een uitvoeringsprogramma op de 7 thema's uit de Visie Wonen, Welzijn, Zorg;
- subsidiëren de Werkgroep Aandacht voor Ouderen met als doel dit samenwerkingsverband te verstevigen en de continuïteit van activiteiten te borgen;
- werken met een breed pallet van partners samen aan een adequate mantelzorgondersteuning vanuit de ambitie om samen te zorgen dat mantelzorgers in balans kunnen zijn, in 2025 alle overbelaste mantelzorgers in beeld zijn en, als zij dat willen, ondersteuning op maat krijgen.
- onderzoeken de mogelijke uitbreiding van e-health-toepassingen vanuit de Wmo;
- vertalen behoeften van inwoners op fysiek en sociaal-maatschappelijk vlak in de wijkontwikkelplannen;
- rollen het concept van 'Kansrijk' uit over andere wijken;
- stimuleren en faciliteren inwonersinitiatieven die bijdragen aan laagdrempelige ontmoeting, zinvolle dagbesteding en het versterken van de samenredzaamheid in een wijk/buurt;
- herijken het vrijwilligersgedeelte van het Subsidieprogramma Versterken Lokale Netwerken;
- stimuleren gezond gedrag en werken een Plan van Aanpak uit voor Valpreventie.

Wij hopen uw raad met deze raadsinformatiebrief op de hoogte te hebben gebracht van de activiteiten, plannen en voornemens die er liggen als het gaat om het ouderenbeleid van de gemeente Helmond.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Helmond,

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel
burgemeester

H.J. de Ruiters
secretaris

Bijlagen

- Infographic 'Inzet voor onze Ouderen'

Inzet voor onze ouderen

Ambitieakkoord Helmond 2022-2025

In het kader van meedoen willen we een meer integrale kijk op het ouderenbeleid ontwikkelen. Door vergrijzing wordt deze groep steeds groter. Veel ouderen ervaren overigens helemaal geen problemen, maar er is een groep die te maken heeft met eenzaamheid, het ontbreken van passende woonvormen en die niet goed meer meekomt in een samenleving die steeds verder digitaliseert. Samen met de woningcorporaties willen we ervoor zorgen dat inwoners zich thuis voelen in hun woning en wijk. Extra aandacht gaat uit naar mensen voor wie goed leven nog niet zo vanzelfsprekend is. Aan de hand van de WoonWelzijnZorgVisie gaan gemeente, woningcorporaties en zorgpartijen die problematiek te lijf.

Beleidsdoelen ouderen 2022-2025

Ouderen zijn in staat om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen met ondersteuning uit hun directe omgeving en ze blijven zo lang mogelijk gezond (fysiek en geestelijk).

- Ouderen blijven meedoen en hebben een sterk sociaal netwerk.
- Ouderen zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid om zelf vorm te geven aan hun oude dag.
- Ouderen hebben in hun eigen woonomgeving laagdrempelige ondersteuning, evenals dagelijkse voorzieningen en ontmoetingsmogelijkheden.
- Er zijn voldoende, bij de levensfase passende en betaalbare woningen/woonvormen voor ouderen.
- Ouderen kiezen een gezonde leefstijl en leven zo langer in goede gezondheid.
- Ouderen voelen zich veilig binnen en buitenshuis.
- Het ondersteuningsaanbod voor ouderen sluit aan bij de behoefte en is bekend en vindbaar.
- (Overbelaste) mantelzorgers zijn in beeld en krijgen – als zij dat willen – ondersteuning op maat.

Resultaten inzet op ouderen 2023

Verstevigen en faciliteren Werkgroep Aandacht voor Ouderen

Wijkontwikkelplannen voor Rijpelberg, Noord

Start project 'Praten over Later'

Bereiken doelgroep en zicht op drempels voor participatie

Overzicht en bekendheid activiteiten senioren

Vertaling 'WoonWelzijnZorgVisie' naar uitvoeringsprogramma

Uitrol concept van 'Kansrijk'

Onze inzet voor ouderen in Helmond

Individuele voorzieningen

- Huishoudelijke ondersteuning
- Dagbesteding
- Woningaanpassing
- Hulpmiddelen (tillift, scootmobiel)
- Vervoersvoorzieningen
- Inkomensondersteuning
- Schuldhelpverlening
- Leefstijlmonitoring

Mantelzorgondersteuning vanuit Netwerk Mantelzorg

Ontwikkelen Plan van Aanpak Valpreventie

Algemene voorzieningen in de sociale basis van Helmond

- Voorzieningen gericht op het vergroten van de mobiliteit van inwoners, zoals Stichting Duofiets en Automaatje, cursus Fiets veilig en fit.
- Voorzieningen gericht op bewegen en ontmoeten, zoals buurtsport- en beweegcoaches, beweegtuinen, Old Stars sporten.
- Voorzieningen gericht op ontmoeten en daginvulling: informele dagbesteding in huiskamers in de buurt, diverse eet- en inlooppunten in de wijken met activiteiten, wijkaccommodaties.
- Voorzieningen gericht op het versterken van vaardigheden: zoals cursussen valpreventie, digitale vaardigheden, zwemlessen en taalvaardigheid.
- Voorzieningen om mantelzorgers te ontlasten en te waarderen, zoals logeerhuis Plezant, informele dagbesteding, de GoedVoorMekaarBox, lotgenotengroepen, cursus omgaan met dementie, mantelzorgcompliment.
- Voorzieningen gericht op administratieve ondersteuning, zoals de formulierenbrigade, sociale raadsliden, ouderenadviseurs die helpen bij belastingaangifte.
- Voorzieningen om geïsoleerde of eenzame inwoners op weg te helpen/de weg te wijzen: zoals welzijnsbezoeken door de LEVgroep en ouderenadviseurs van de KBO's.
- Voorzieningen om te ondersteunen bij het meedoen en het eigen sociale netwerk te versterken: met hulp van maatjes, 1 op 1 matchen van inwoners op basis van vraag en aanbod, project Praten over Later.
- Voorzieningen gericht op informatie en advies voor ouderen, zoals onafhankelijke clientondersteuning, welzijnsbezoeken en ouderenadviseurs, diverse voorlichtingen.
- De sociale basis kent ook particuliere initiatieven. Een relevant voorbeeld is ledenorganisatie ZorgboogExtra.

Verbinding met relevante programma's

Intern

Programma/aanpak/beleidslijn
Visie op wonen, Welzijn en Zorg
Preventieakkoord (gezondheid)
(Netwerk) Mantelzorgondersteuning
Wijkontwikkelplannen
Digitale Inclusie
Kadernota Sociaal Domein

Regionaal en landelijk

Programma / nota
Gezond, actief leven akkoord (GALA) Thema 6 Het ondersteunen van de inwoners bij het vitaal ouder worden
Integraal Zorgakkoord (IZA) Een overeenkomst tussen de Nederlandse overheid, zorgverzekeraars en zorgaanbieders. Het doel van het akkoord is om de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg te verbeteren.
WOZO: Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (VWS) WOZO gaat over het lange termijn perspectief. Het programma zet erop in dat ondersteuning en zorg zich aanpassen op de voorkeur van ouderen
WOZO: Wonen en Zorg voor Ouderen (BKZ) Doel is het zorgen dat ouderen met plezier in een voor hun geschikte woning kunnen wonen en kunnen verhuizen als ze dat willen.

De uitdagingen

